

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-regel.

MEN SCHRUIFT IN
te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

De personen die tot heden
hun abonnement aan den
Postrijder niet betaald hebben
worden verzocht ons het bedrag ervan te doen
toekomen.

TONGEREN, DEN 24 FEBRUARI.

NIEUWJAARSGIFTEN AAN PIUS IX.

Bedrag der vorige lijsten	fr. 5870,15
M. Charles Polus, rentier à Tongres.	10,00
Un anonyme id.	20,00
M. pastoor en de parochie Conintheim.	54,50
TOLLE DOUANE JESU VINCULA recls-porfefCts.	
MM. Poelmans, pastoor te Sichen-Bolré	40,00
J. Jageneau, id.	5,00
W. Heynen, oud-pastoor, id.	5,00
G. Jageneau, id.	5,00
De w ^e H. Box, id.	5,00
Gerardus Jans, id.	5,00
D.-M. Baillien, id.	5,00
J. Smets, id.	2,50
Maria Tans, id.	2,00
P. Lenaerts, id.	2,00
H. Mulken, id.	4,00
J. Heynen, id.	1,00
De kinderen L. Heynen, id.	1,00
W. Reggers-Tans, id.	0,50
H. Tans, id.	0,50
M. Nelissen, id.	0,50
F. Stroucken, id.	0,50
J. Nelissen, id.	0,50
C. Nelissen, id.	0,50
M. Bormans, pastoor en eenige parochianen van Henis	14,00
Total.	5997,15

De lijsten der nieuwjaarsgiften zullen wel-
dra gesloten worden. Wij verzoeken de per-
sonen die nog verlangen deel te nemen aan
dit schoone werk, ons zonder uitstel hunne
giften te doen toekomen.

IJzeren weg van Brussel naar Aken.

Naar mate de Telegraaf meer in gebruik kwam
vermeerderde men de draden, men kon den prijs
verlagen en niettegenstaande de verzening der
depechen verhaasten.

Iets dergelijks zal ontstaan voor de ijzeren-
wegen; naar mate hunne bandel zich uitbreidt
moeten de lijnen volstrekt vermeerderd worden
Door het vergemakkelijken der vervoeringen,
door ze aan te moedigen en uit te lokken, door
het verkorten der afstanden, bewerkt men niet
alleen eene besparing die profijtig is aan 't alge-
meen, maar ook nijverheid en handel in streken
waar tot dan toe die milde bronnen van rijkdom
en welstand niet bestonden.

DE BULTENAAR.

(Vervolg.)

II.

Het was een mistige, koude decembervormorgen,
welks licht eerst buitengewoon laat zich eene
weg kon banen door de zware nevelen, die er
over de aarde lagen uitgespreid. Tegen 6 ure,
het gewone uur waarop de keizerin, Maria-
Theresia, in dit seizoen placht op te staan en te
ontbijten, heerschte er in de kamer der groote
vorstin nog eene diepe nachtelijke stilte en dui-
steris, en de Keizerin, wier levenswijze zoo
stipt en geregeld was, lag nu nog onbeweeglijk
in hare kussens geloken, en scheen achter de
roode zijden gordijne van haar letikant aan
geenen tijd te denken.

Op dit oogenblik echter gaat zachtjes en be-
daard de deur van het keizerlijk vertrek open,
en even zachtjes en bedaard een sekonde later
weder toe, achter eene zonderlinge gedaante, die
zonder eenige verlegenheid te laten blijken, naar
binnen sluip.

Het was een klein manneken, wonderbaarlijk,
ja leelijk van uitzicht, dat op dit oogenblik het
slaapvertrek der Keizerin was binnengetreden.

Het geleek wel een misvormde dwerg, gebo-
cheid en afschuwelijk van gedaante, met gelaat-
streken zoo wild en knorrig, dat men er
onwillekeurig bang voor werd. Lange zwarte
haren hingen hem stordig en woest over voor-
hoofd en slapen, en bedekten de kleine schelm-
schoogen, die met scherpe en loerende blikken door
dit donkere omhulsel heen drongen. De gebaren,
waarmede hij in het vertrek der keizerin begon
op en neder te loopen, en rond het bed sloop,
waarin Maria-Theresia nog altijd in diepe rust

Alzoo, in dit geval, heeft de lijn van Brussel
naar Aken, buiten al de opgesomde voordeelen,
nog dit van omtrent de 200 gemeenten te veree-
nigen, wier bevolking 419.000 zielen bedraagt.
Ziedaar meer dan noodig is om te bewijzen.
« Uw spoorweg is inderdaad zeer nuttig, maar
hij zou als mededinger optreden met het staats-
spoor, en men kan in dit opzicht aan de inkom-
sten der schatkist geen hinderpaal stellen. »

Men zou à priori kunnen antwoorden dat dit,
in dit geval, eene rede te meer zoude zijn om toe
te geven, want de concurrentie binnen hare
palen genomen is te recht door ieder weldenkend
mensch onzer eeuw als een krachtige spoorslag
tot vooruitgang beschouwd; maar het is buiten
twijfel dat de spoorwegen, voordat zij een
middel waren om de schatkist te verrijken, uit-
gevonden en daargesteld zijn om de nijverheid
en de bronnen van welvaart eenen grooteren
werkkring te geven in de plaatsen die zij door-
kruisen, en dat het algemeen belang altijd de
eerste en eenige beweegreden geweest is om
hen daar te stellen.

Binnen eenige jaren zal men zelfs niet eens
kunnen begrijpen hoe het mogelijk geweest is
deze vraag te stellen: « Moet de Staat spoorwe-
gen toestaan, die in dezelfde richting als de zijne
loopen? » En toch voor weinige jaren was dit
vraagstuk een voorwerp van overweging, in een
congres van Deutsche Economisten te Hannover
gehouden.

Dit congres besliste:
« Dat de spoorwegen, als zijnde ondernemingen
van algemeen belang, en dat de rente die zij
aan de kapitalen verzekeren, als zijnde weinig
in vergelijking met de bronnen van welvaart
die zij daarstellen door de ontwikkeling van
kunst en nijverheid, en dat de Staat als zijnde
den schutsman der algemeene aanbelangen, hen
ook eerst en vooral moet te rade gaan. »

Buitendien had reeds in dien zin de ondervin-
ding uitspraak gedaan voor de Deutsche Econo-
misten; vooreerst in hun eigen land, en in Frank-
rijk, waar het monopolie aan eenige machtige
verenigingen was toevertrouwd, en wat meere-
dere vergunningen die de reeds bestaende lijnen
algedeeld en ingekort aan nieuwe ondernemers
hebben toevertrouwd, is het gebleken dat dit het
eenige middel is om spoedig het spoorweg-net te
volmaken.

In België, het land der gelijkheid en recht-
vaardigheid bij uitstek, moeten geene andere
beginsels gevolgd worden; ook de feiten geven
ons te dezen opzichten eene genoegzame waar-
borg, want meerdere lijnen die in dezelfde rich-
ting als de staatslijnen loopen, zijn aan bijzondere
personen toevertrouwd, en bijzonderlijk gebeurde
dit onder het vorig bestuur, te weten: de vlikten
van Herve, de sporen van Antwerpen naar
Hasselt, van Hal naar Ath, van Landen naar
Aken, van Brugge naar Eucloo, van Brussel naar
Leuven, enz., enz.

Wij hebben op eene afdoende wijze bewezen
dat de spoorlijn van Brussel naar Aken, verre

van de staatslijn zoo veel vervoer te ontroofen
dat het der schatkist op eene hevige wijs nood-
lottig zou kunnen zijn, haar, als het ware, met
vrachtgoed overlaadt.

Wat meer is, als men een blik werpt op de
spoorwegkaart van België, dan bemerkt men
vele van Staatswege daargestelde sporen die de
middelpunten der tegenovergestelde werkingen
welke naar een zelfde punt van Duitschland
samenloopen, in den weg staan. Aldus vooreerst:
1° De lijn van Parijs naar Keulen over Namen,
Luik en Aken; 2° die van Ostende naar Keulen
over Brussel, Luik en Verviers; 3° die van An-
werpen naar Keulen over Arschot, Hasselt en
Maastricht.

Eene nieuwe lijn van Brussel naar Keulen over
Aken heeft dus niets gemens met de eerste
noch met de derde. Zij neemt niets van het ver-
voer weg, noch tusschen Ostende en Brussel,
noch tusschen Brussel en Leuven, en noch minder
tusschen Landen, Waremmé, Luik en Verviers.

Het is dus volkomen nutteloos nog meer op
dit punt aan te dringen, want het is overvloedig
genoeg bewezen dat een directe spoorlijn van
Brussel naar Aken over Tervuren, Thienen,
Zoutleeuw, St-Truiden, Loon, Tongeren, Visé,
Aubel en Blyberg, geenzins de toekomst van den
Belgischen Staatspoor tot hinder zijn kan.

Overigens, het is er nog ver van af dat ons
spoorweg-net volledig zij — het is te wenschen
dat het zoo spoedig mogelijk volledig worde. Elk
verloren uur is een dood kapitaal, ten minste een
dat geene rente levert. Mochten ook sommige
lijnen die gemaakt staan te worden, voor een
oogenblik het evenwicht der uitgaven van de
reeds in gang zijnde sporen veranderen, het lijdt
geen twijfel of zij zullen hen weldra het vervoer
op grootere schaal brengen. Immers, zij schep-
pen nieuwe handelstakken, zij zullen de voort-
brengselen en behoeften vergroeten, en zullen
buitengewone veranderingen, die men bij de
oprichting niet voorzien kan, daarstellen.

Slechts na het daarstellen van een volledig
spoorweg-net, dat elk kanton aan de hoofdplaats
der provincie verbindt, en bijgevolg ook aan de
hoofdstad, slechts dan, zeg ik, kan men voor alle
de ingang zijnde spoorlijnen een standvastig
evenwicht van ontvangst verhopien; daarna ook
zullen de renten der kapitalen gedurig hooger en
hooger stijgen.

Wij zijn overtuigd dat de voorafgaande over-
wegingen genoegzaam zijn om hen mede te voe-
ren, die het meest vooringenomen zijn met eene
toelating, waarvan men zeggen kan dat men
zich had moeten aanzetten om te vragen, zoo de
vraag zelf zich niet had aangeboden.

De nieuwe inrichting zal voor gevolg hebben
in zes gemeenten der provincie Limburg het
getal leden van den gemeente raad te veran-
deren. Ziehier voor elke dezer gemeenten

Buiten was de sombere, nevelachtige morgen
al vriendelijker en helderder geworden, en de
zon, die schitterend was opgegaan, zehende de
Keizerin vlak in het aangezicht; Maria-Theresia
werd onrustig, en begon zich te bewegen.

Eenige minuten waren na den gewonen tijd
verloopen, toen de Keizerin zich op haar bed
oprichtte, en na met een vluchtigen blik den
kleinen bultenaar gezocht te hebben, als had die
blik haar bevredigd, nog een oogenblik zich
achterover in haar kussen wierp.

De keizerin was op dit tijdstip, waarop zij
reeds naar haar 46 jaar ioupe, niet meer bedeeft
met de zeldzame bekoorlijkheden, waarmede zij
in hare jeugd het volk in bewondering en in
verrukking had gebracht; maar hare gansche
gestalte vertoonde nog een ongemeene frisheid
en jeugdige kracht, en haar lijn besneden gelaat
gewoonlijk lieleblank, was nu, daar zij wakker
werd, met eene rooskleurige tint overdekt, die
der keizerin ook op haar tegenwoordigen leeftijd
niet zelden eigen was, en dikwijls met een leven-
dig gesprek, of bij de minste overspanning zich
op haar gelaat vertoonde.

Nu was het de verkwikking van den slaap,
die zich zoo liefelijk en bevalig op haar gelaat
afteekende. De klimmende ouderdom der Kei-
zerin verraadde zich alleen daardoor, dat hare
gelaatstreken meer vastheid, ja mannelijkheid
hadden verkregen, en dat haar anders zoo helder
en prachtig voorhoofd door eenige scherpe voren
werd doorsneden.

De Keizerin strekte eindelijk hare kleine witte
hand uit, en zeide, op de vensters wijzende:

— Gij ziet, Dubois, dat gij een slecht weer-
proef zijt, want de zon is vandaag in al hare
pracht opgegaan, en het slechte weder, dat gij
mij voor de geheele maand hebt voorgespeeld, wil
niet komen. Zoo zal ik dan vandaag eenige

uit hoeveel leden de gemeente raad zal zamen
gesteld zijn:

Bilsen 9, Beverloo 7, Hasselt 13, Boors-
heim 9, Lommel 11, Diepenbeek 11.

De Gazette van St-Truiden heeft deze week
den volgenden aardigen brief gekregen van
iemand die naar Pater Delexhy zoekt:

Antwerpen, 15 februari 1872.

HEER REDACTEUR,

Over een twintig jaren deed ik mijne studie
bij de Jesuïeten te Luik. Daar had ik voor
medegezel zekeren M. Emile Delexhy, met
wien ik zoo nauwe betrekkingen had dat wij
ons oprechte boezemvrienden konden noemen.
Emile had een voorbeeldig gedrag, zijne gods-
vrucht was stichtend. Als student was hij
maar half en half. Wij traden gelijk in het
Broederschap van Onze Lieve-Vrouw, opge-
recht bij de Jesuïeten, deden onze opdracht en
zwoeren de heilige Maagd eeuwige liefde. Emile
werd weldra Prefect der Congregatie gekozen en
bekleedde deze functie nog toen ik het
etablisement verliet om naar Java te ver-
trekken.

Nu ik in België overgekomen ben, wilde ik
toch geerne mijnen ouden boezemvriend weer-
zien. Om hem te vinden kon ik niets beter
doen dan de Jesuïeten kloosters af te gaan —
want Jesuïet moet hij geworden zijn: zijne
neiging voor die orde was al te doorschijnend
voor eenieder en vooral aan mij wel bekend,
— zoo ben ik dan menig klooster afgegaan,
vragende om Pater Delexhy te spreken. Ner-
gens kende men zoo eenen pater. Is hij
misschien in eene andere orde getreden? Zou
ik hem in geen der kloosters van St Truiden
vinden? Wees toch zoo goed, heer Redacteur,
mij eenige inlichtingen te geven en mij te
zeggen wat en waar hij is: ik zal er u dank-
baar voor zijn.

Ontvang M., enz.

Tongeren, den 23 februari 1872.

Mijnheer de Postrijder,

Het recht van kiezer te zijn, is voorzeker
het schoonste voordeel dat een vrije burger in
het politieke leven kan genieten. In ons grond-
wettelijk land hangt alles van den wil der
kiezeraf. De welvaart van land, van pro-
vincie, van stad of gemeente; het goed be-
stuur in alle vakken van administratie; de
voorspoed of de ondergang van het vaderland,
van onze burgerlijke en godsdienstige instel-

tingen kunnen doen, die ik reeds sedert lang
heb uitgesteld.

De aangesprokene, die juist eenig hout in den
haard had gelegd, liet deze bezigheid voor een
oogenblik in den steek, en zag, terwijl hij op den
grond geknield lag, met een woesten, somberen
blik, waarin volstrekt geen eerbied, maar enkel
vermetels trots lag, naar de keizerin op.

Maar men kon tarstond gewaar worden, hoe
hoog in gunst meester Dubois, de stoker, bij zijne
verbevens gebiedster was aangeschreven, want
terwijl hij den twijfel, waarmede hij kennelijk
de woorden der keizerin aanhoorde, in eenige
meer brommende en knorrige dan wel verstaan-
bare antwoorden uitsprak, luisterde Maria-Ther-
esia naar hem met een vriendelijk lachje om
de lippen, en zij scheen zijne leelijke taal volko-
men verstaan te hebben.

— Ik weet wel, gij hebt altijd wat op de
mening uwer keizerin aan te merken, zeide
Maria-Theresia lachend tot haren zoo merk-
waardig bevoorrecht stoker, die altijd hare
eerste ontboezemingen na het ontwaken opving.
Gij wilt mij nog bewijzen, geloof ik, dat wij ook
vandaag zelfs geen schoone weder kunnen hebben
en dat de klear van het zonlicht regen en een
slechten dag voorspelt. Ik hoop dan ten minste
maar, dat gij daar met uw stoken wijselijk op
gerekend zult hebben, want ik moet u zeggen,
Dubois, dat u verwarmingsstelsel sedert eenigen
tijd zeer veranderd is. Gij verstaat in het geheel
de kunst niet meer, zooals vroeger, om het
rechte midden tusschen warme en koude uit te
vinden, waarbij ik mij altijd zoo goed bevonden
heb, zoolang gij aan het hoofd hebt gestaan van
mijn haard-departement: gij weet toch, dat ik
liever bij een open raam zit te werken, zooals
ik dan ook menigmaal gedaan heb, dan dat het
mij te warm wordt in mijne vertrekken.

(Wordt vervolgd.)